

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 28 listopada 2016 r.

BA-WA.0915.2.2016.BL, JJ

Pan
Marek Charązka
Dyrektor
Centrum Informatycznego Edukacji
al. J.Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) przekazuję wystąpienie pokontrolne.

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), Ministerstwo Edukacji Narodowej¹ w okresie od 27 czerwca do 29 lipca 2016 r. przeprowadziło kontrolę w Centrum Informatycznym Edukacji (dalej: Centrum, CIE) z siedzibą w Warszawie przy al. J. Ch. Szucha 25, w zakresie prawidłowości administrowania i gospodarowania ruchomymi składnikami majątku trwałego Ministerstwa Edukacji Narodowej (MEN), powierzonymi Centrum Informatycznemu Edukacji. Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 maja 2016 r.

Celem kontroli była ocena sposobu administrowania i gospodarowania ruchomymi składnikami majątku trwałego MEN, które zostały powierzone CIE celem utrzymywania, rozwoju i technicznej obsługi użytkowników MEN.

Zgodnie ze Statutem Centrum Informatycznego Edukacji, nadanym zarządzeniem nr 30 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 października 2011 r. (zmienione zarządzeniem nr 6 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 marca 2014 r.) przedmiot działalności Centrum obejmuje usługi informatyczne na rzecz Ministerstwa Edukacji Narodowej (§ 3 ust. 1 Statutu). CIE jest jednostką organizacyjną podległą Ministrowi Edukacji Narodowej, natomiast do zakresu działania Biura Administracyjnego MEN (dalej: BA) - na podstawie regulaminu

¹ Kontrolę przeprowadzili pracownicy Ministerstwa Edukacji Narodowej: Pani Barbara Lamentowicz - radca ministra w Biurze Administracyjnym na podstawie upoważnienia nr 34/2016 – kierownik zespołu kontrolującego oraz Pan Jacek Jakubiak – starszy administrator w Wydziale Obsługi Technicznej Biura Administracyjnego na podstawie upoważnienia nr 35/2016 r.

organizacyjnego MEN - należą zagadnienia i sprawy dotyczące m.in. obsługi informatycznej Ministerstwa oraz nadzoru nad CIE.

Działalność CIE w zakresie administrowania i gospodarowania ruchomymi składnikami majątku trwałego MEN, powierzonymi Centrum w okresie objętym kontrolą, została oceniona pozytywnie.

Zakupiony przez MEN sprzęt informatyczny jest powierzany CIE na podstawie dokumentu *Czasowe powierzenie sprzętu informatycznego*, na okres niezbędny do przystosowania sprzętu dla potrzeb użytkowania w MEN. Dokument ten zawiera wykaz sprzętu informatycznego (ze wskazaniem m.in: nazwy sprzętu, numeru ewidencyjnego, numeru fabrycznego, wartości sprzętu), który zostaje powierzony CIE. Ze strony MEN dokument ten jest podpisywany przez Dyrektora BA lub zastępcę Dyrektora BA natomiast ze strony CIE przez Dyrektora CIE, zastępcę Dyrektora CIE lub osobę upoważnioną przez Dyrektora CIE. W dokumencie tym osoba przejmująca sprzęt ze strony CIE oświadcza m.in., że:

- zapoznała się ze stanem technicznym sprzętu i nie wnosi do tego stanu zastrzeżeń,
- w okresie powierzenia przyjmuje na siebie pełną odpowiedzialność materialną za ewentualną szkodę w ww. sprzęcie lub za jego utratę.

W badanym okresie MEN nie powierzało CIE wartości niematerialnych i prawnych.

Ocenę uzasadniają następujące ustalenia kontroli.

I. Sposób i zasady ewidencjonowania przez CIE powierzonego majątku trwałego MEN.

Przed powierzeniem sprzętu informatycznego CIE, sprzęt ten jest ewidencjonowany przez BA, tzn. wprowadza się go do rejestru majątku MEN, nadaje numery ewidencyjne, przygotowuje nalepki z numerami ewidencyjnymi przekazywanymi CIE. Sprzęt informatyczny jest powierzany CIE na podstawie ww. dokumentu *Czasowe powierzenie sprzętu informatycznego*, na okres niezbędny do przystosowania sprzętu dla potrzeb użytkowania w MEN. Do ewidencjonowania powierzonego majątku trwałego MEN, Centrum wykorzystuje autorskie oprogramowanie, tj. *Rejestr zgłoszeń*. W prowadzonej przez CIE ewidencji wyszczególniono: klasyfikację mienia (środek trwały), nr inwentarzowy danego środka trwałego, nazwę środka trwałego, nr fabryczny oraz datę rozpoczęcia jego użytkowania.

W okresie objętym kontrolą, w rejestrze tym zaewidencjonowane zostały następujące środki trwałe: komputery stacjonarne, drukarki, system centralnego zasilania UPS, tablety, komputery przenośne, system zabezpieczeń sieciowych, urządzenia wielofunkcyjne oraz pamięci RAM i dyski twarde. Pamięci RAM i dyski twarde, służące do rozbudowy pamięci komputerów, są zaewidencjonowane ilościowo, tj. nie są im przypisywane numery inwentarzowe. Sposób ewidencji i rodzaj zaewidencjonowanego sprzętu przedstawia zał. 1.

Po przystosowaniu przez CIE sprzętu dla potrzeb użytkownika w MEN, tj. zainstalowaniu oprogramowania, podłączeniu sprzętu do systemu oraz po oznakowaniu sprzętu numerami ewidencyjnymi (naklejkami z numerami ewidencyjnymi przygotowanymi przez BA i przekazanymi CIE), sprzęt jest przekazywany do użytkowników końcowych (pracowników MEN). Po zainstalowaniu sprzętu, CIE przekazuje drogą elektroniczną do BA informacje o jego wydaniu, tj. w systemie *Rejestr zgłoszeń* generowany jest dokument pn. *Zestawienie zmian dotyczących sprzętu przypisanego do użytkowników* (zestawienie zawiera: datę otrzymania sprzętu, rodzaj sprzętu, nazwisko pracownika, który otrzymał sprzęt). Analogiczne informacje są generowane i przekazywane do BA, również w przypadku odebrania lub wymiany sprzętu.

Kontrolą objęto prawidłowość oznakowania zainstalowanego sprzętu, tj. przypisanie numerów ewidencyjnych do właściwego sprzętu (numery wydane przez BA powinny być przypisane do sprzętu, zgodnie ze wskazaniem BA w dokumencie *Czasowe powierzenie sprzętu informatycznego*) oraz kompletność wydanego sprzętu, tj. przekazywanie użytkownikom zestawów komputerowych, gdzie zestaw komputerowy stanowi jednostka robocza oraz monitor, a obie części zestawu posiadają ten sam nr ewidencyjny, co ułatwia późniejsze gospodarowanie sprzętem.

Kontrolą objęto 59 losowo wybrano zestawów komputerowych (od trzech do pięciu z każdego departamentu lub biura MEN). W wyniku kontroli ustalono, że nie wszystkie zainstalowane jednostki robocze i monitory stanowiły zestawy komputerowe. CIE wyjaśniło, że powyższe wynikało na przykład z konieczności poprawy warunków pracy użytkownika, tj. zamontowania większego monitora zamiast przypisanego w zestawie, wymiany przestarzałej lub uszkodzonej jednostki roboczej.

Podczas kontroli stwierdzono jeden przypadek, gdzie monitor nie był oznaczony numerem ewidencyjnym, ale był użytkowany przez osobę, której ten sprzęt był przypisany. Użytkownik komputera i monitora wyjaśnił, że naklejka z numerem ewidencyjny prawdopodobnie odkleiła się podczas przeprowadzki.

II. Zabezpieczenie powierzonego sprzętu przed osobami nieuprawnionymi oraz kradzieżą.

Powierzony przez MEN sprzęt informatyczny, po przyjęciu przez CIE, jest umieszczany w udostępnionym Centrum przez MEN magazynie. Pomieszczenie to posiada system kontroli dostępu, tzn. objęte jest monitoringiem wizyjnym (kamera umieszczona na korytarzu), zabezpieczone jest kodem dostępu oraz posiada system sygnalizacji włamania i napadu (SSWIN), składający się z trzech czujek dymu oraz kontaktronów w drzwiach i oknach, które wzbudzają alarm w momencie ich otwarcia. Klucz do pomieszczenia jest przechowywany w worku depozytowym, w pomieszczeniu ochrony MEN. Mogą go pobierać tylko upoważnieni pracownicy CIE.

III. Sposób zabezpieczenia danych znajdujących się na dyskach komputerowych oraz niszczenia tych danych przed przekazaniem sprzętu nowemu użytkownikowi, sprzedażą bądź utylizacją.

Zabezpieczenie danych oraz niszczenie danych znajdujących się na dyskach komputerowych przed przekazaniem sprzętu nowemu użytkownikowi, sprzedażą bądź utylizacją, w okresie objętym kontrolą, odbywało się zgodnie z wypracowaną pomiędzy BA i CIE praktyką w zakresie ochrony i bezpieczeństwa informacji.

Zgodnie z wyjaśnieniami CIE, w przypadku wymiany sprzętu u użytkownika końcowego (pracownika MEN), dane znajdujące się na wymienianym urządzeniu są kopiowane na nowe urządzenie. Dane te, zgodnie z przyjętą praktyką, były przetrzymywane przez okres tygodnia na wymienianym urządzeniu, a następnie trwale z niego usuwane.

Od czerwca 2016 r. w MEN obowiązuje zarządzenie Nr 22 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 maja 2016 r. w sprawie Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji w Ministerstwie Edukacji Narodowej, regulujące m.in. ten proces.

Centrum Informatyczne Edukacji posiada Certyfikat ISO 27001:2013 (Certificate of Registration INFORMATION SECURITY MANAGEMENT SYSTEM – ISO/IEC 27001:2013), który potwierdza, że wdrożony w CIE system zarządzania bezpieczeństwem informacji został sprawdzony i jest zgodny z normą ISO 2007, która określa wymagania związane z ustanowieniem, wdrożeniem, eksploatacją, monitorowaniem, przeglądem, utrzymaniem i doskonaleniem Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji.

Kierownik Zakładu Infrastruktury Teleinformatycznej CIE (ZIT) poinformował, że oprogramowanie instalowane przez CIE i wykorzystywane przy obsłudze informatycznej pracowników MEN jest legalne.

IV. Sposób wydawania użytkownikom i odbioru od użytkowników sprzętu informatycznego przez CIE będącego własnością MEN.

MEN powierza CIE sprzęt informatyczny na podstawie ww. dokumentu *Czasowe powierzenie sprzętu informatycznego*. Sprzęt jest powierzany na okres niezbędny do przystosowania dla potrzeb użytkownika końcowego w MEN. Sprzęt ten wydawany jest na podstawie zgłoszenia przez poszczególne komórki organizacyjne MEN potrzeby wyposażenia pracownika MEN w sprzęt informatyczny. Część tego sprzętu pozostaje w ww. udostępnionym Centrum przez MEN magazynie, jako sprzęt zapasowy.

Po oznakowaniu przez CIE sprzętu numerami ewidencyjnymi, zainstalowaniu nowego sprzętu u użytkownika końcowego oraz wprowadzeniu informacji o jego wydaniu do systemu - *Rejestr Zgłoszeń*, system automatycznie generuje i wysyła do pracownika BA - pod koniec dnia - informację o zmianach dotyczących lokalizacji danego sprzętu. Analogiczne informacje są generowane i przekazywane do BA w przypadku odebrania sprzętu od użytkownika. BA

prowadzi rejestr majątku MEN i przypisuje sprzęt do poszczególnych użytkowników końcowych.

V. Przystosowanie sprzętu informatycznego do potrzeb użytkownika w MEN, zarządzanie posiadanym sprzętem na okoliczność sytuacji nieprzewidzianych (awaria, kradzież), z uwzględnieniem okresu eksploatacji sprzętu.

Dostosowanie sprzętu informatycznego do określonych potrzeb pracowników Ministerstwa (np. instalowanie odpowiedniego oprogramowania), realizowane jest przez pracowników CIE w pomieszczeniu (pokój CIE), do którego dostęp mają osoby wyznaczone przez Dyrektora CIE. Sprzęt ten po przygotowaniu przekazywany jest pracownikom MEN, zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami.

Powierzony CIE sprzęt informatyczny, który nie jest aktualnie użytkowany, przechowuje się w ww. – udostępnionym Centrum przez MEN i odpowiednio zabezpieczonym – magazynie, jako sprzęt zapasowy. Tu również przechowywany jest sprzęt informatyczny odbierany od użytkowników (dotyczy to takiego sprzętu, który z uwagi na posiadane parametry, będzie można doraźnie wykorzystać w awaryjnej sytuacji).

Podczas kontroli ustalono, że w magazynie CIE wg stanu na 30 czerwca 2016 r., znajdował się nw. sprzęt komputerowy:

- 1) komputery (4 szt.), drukarki (1 szt.), tablety (3 szt.) z 2015 r.
- 2) komputery (12 szt.), drukarka (2 szt.), tablet (1 szt.) z 2014 r.
- 3) komputer (8 szt.), tablet (3 szt.) z 2013 r.
- 4) komputer (8 szt.), drukarka (1 szt.), tablet (6 szt.) z 2012 r.
- 5) komputery (23 szt.), drukarka/skaner (1 szt.), drukarka (1 szt.), tablet (3 szt.) z 2011 r.
- 6) komputer (25 szt.), drukarka (1 szt.), z 2010 r.
- 7) komputer (47 szt.), z 2009 r.
- 8) komputer (36 szt.), drukarka (1 szt.) z 2008 r.
- 9) komputer (1 szt.), drukarka (1 szt.) z 2007 r.
- 10) komputer (1 szt.) z 2006 r.
- 11) drukarka (1 szt.) z 2005 r.
- 12) komputer (1 szt.), drukarka (1 szt.) z 2002 r.

W trakcie kontroli ustalono, że część zasobów magazynowych stanowi sprzęt zakupiony ponad 5 lat temu. Sprzęt ten wymieniony został na nowszy, ponieważ nie spełniał wszystkich wymaganych parametrów. W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych, CIE rozpoczęło przegląd znajdującego się w magazynie sprzętu zakupionego ponad 5 lat temu pod kątem jego dalszej przydatności do użytkowania w MEN. Sprzęt, który CIE uzna za nieprzydatny do dalszego wykorzystywania, zostanie również oceniony przez powołaną w MEN Komisję ds. oceny przydatności składników majątku ruchomego do dalszego użytkowania w Ministerstwie, która zdecyduje o wycofaniu lub dalszym użytkowaniu sprzętu.

Sprzęt o najwyższych parametrach pozostanie w magazynie, na wypadek nieprzewidzianych sytuacji awaryjnych, w których będzie można go doraźnie

wykorzystać. Zmagazynowany sprzęt będzie stanowił zabezpieczenie w razie konieczności natychmiastowej wymiany uszkodzonego wyposażenia, zatrudnienia w MEN nowego pracownika, wyposażenia w sprzęt komputerowy sali, w której odbywają się np. szkolenia, konferencje czy zainstalowania, w uzasadnionych przypadkach, użytkownikowi dodatkowego monitora.

VI. Identyfikowanie potrzeb zakupu, naprawy, modernizacji sprzętu informatycznego oraz decyzje o wycofaniu sprzętu z użycia.

Zgodnie z przedstawionymi wyjaśnieniami CIE dokonuje oceny sprzętu pod kątem przydatności do dalszego użytkowania w MEN. Kryteria, które decydują o wycofaniu sprzętu z użytkowania to: uszkodzenie sprzętu (w sytuacji, gdy nieopłacalna jest jego naprawa), niskie parametry użytkowanego sprzętu – uniemożliwiające uruchomienie funkcjonującego w MEN oprogramowania – oraz wyeksploatowanie sprzętu.

Zgłoszenie napraw, dotyczących uszkodzonego sprzętu znajdującego się na gwarancji jest realizowane przez CIE. Decyzje dotyczące naprawy sprzętu nieobjętego już gwarancją są podejmowane przez BA na podstawie rekomendacji CIE.

Potrzeby rozwoju i modernizacji infrastruktury IT Ministerstwa Edukacji Narodowej (np.: poprzez rekomendacje co do nowych usług bądź urządzeń) oraz zakupu określonego sprzętu komputerowego są identyfikowane przez CIE, a następnie uzgadniane w zakresie możliwości finansowych z BA. Przedmiotowy proces modernizacji dotyczy perspektywy bieżącej (identyfikacja obecnych możliwości i potrzeb rozwojowych, potrzeb sprzętowych bądź oprogramowania) oraz perspektywy kilkuletniej, mającej swój przejaw w dokumentacji planistycznej projektów budżetu MEN na kolejne lata, uwzględniających potrzeby w zakresie infrastruktury IT.

W trakcie kontroli Centrum Informatyczne Edukacji nie sygnalizowało problemów w zakresie gospodarowania powierzonym sprzętem informatycznym, mogących skutkować obniżeniem standardów obsługi informatycznej MEN.

Wniosek:

Bieżące monitorowanie zasobów magazynu i przeprowadzanie co najmniej raz na rok przeglądu sprzętu komputerowego przechowywanego w magazynie w celu dokonania oceny jego przydatności do dalszego użytkowania oraz przekazywanie do BA przynajmniej raz na rok, a w przypadku potrzeby częściej, wykazu sprzętu nieprzydatnego do dalszego wykorzystywania w MEN.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ 6
DYREKTOR GENERALNY
Miroslaw Sanek

Załącznik 1. Sposób ewidencji i rodzaj zaewidencjonowanego sprzętu w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 1 czerwca 2016 r.

Klasyfikacja	Numer Inwentarzowy	Nazwa	Numer Fabryczny	Data Rozpoczęcia Użytkowania
środek trwały	N/4-91-004380	DRUKARKA	T575H405231	30.07.2015
środek trwały	N/4-91-004381	DRUKARKA	T575H405914	30.07.2015
środek trwały	N/4-91-004382	DRUKARKA	T575H405727	30.07.2015
środek trwały	N/4-91-004383	DRUKARKA	T575H406069	30.07.2015
środek trwały	N/4-91-004384	DRUKARKA	T575H405209	30.07.2015
środek trwały	N/4-91-004385	DRUKARKA	T575H405162	30.07.2015
środek trwały	N/4-91-004386	DRUKARKA	T575H405063	30.07.2015
środek trwały	S/4-91-004379	SYSTEM CENTRALNEGO ZASILANIA UPS	BNF	22.12.2015
środek trwały	S/4-91-004380	TABLET	DMPQ80WGG5YQ	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004381	TABLET	DMPQP459G5YR	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004382	TABLET	DMPQD4YPG5YR	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004383	KOMPUTER PRZENOŚNY	60P2P12	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004384	KOMPUTER PRZENOŚNY	3111N12	29.12.2015
Środek trwały	S/4-91-004385	KOMPUTER PRZENOŚNY	8HR2N12	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004386	KOMPUTER PRZENOŚNY	35K2N12	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004387	KOMPUTER PRZENOŚNY	F811N12	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004388	KOMPUTER PRZENOŚNY	52WDR32/C46671-1200	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004389	KOMPUTER PRZENOŚNY	2MY5N32/C53053-0801	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004390	KOMPUTER PRZENOŚNY	7QZWR32/C53053-0813	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004391	KOMPUTER PRZENOŚNY	8NMFQ32/C46671-1199	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004392	KOMPUTER PRZENOŚNY	9LZ7R32/C53053-0803	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004393	KOMPUTER	F5Q9C92	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004394	KOMPUTER	F5N3C92	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004395	KOMPUTER	F5S4C92	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004396	KOMPUTER	F5Q4C92	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004397	KOMPUTER	F5SBC92	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004398	KOMPUTER	F5N9C92	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004399	KOMPUTER	F5P7C92	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004400	KOMPUTER	F5L3C92	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004401	KOMPUTER	F5R5C92	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004402	KOMPUTER	F5KBC92	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004403	KOMPUTER	F5M4C92	29.12.2015
środek trwały	S/4-91-004404	KOMPUTER	F5K4C92	29.12.2015

środek trwały	S/4-91-004405	SYSTEM ZABEZPIECZEŃ SIECIOWYCH	FC-10-00603-900-02- 36	30.12.2015
środek trwały	S/8-03-008067	URZĄDZENIE WIELOFUNKCYJNE	E155M630669	30.07.2015
środek trwały	S/8-03-008068	URZĄDZENIE WIELOFUNKCYJNE	E155M630642	30.07.2015
środek trwały	S/8-03-008069	URZĄDZENIE WIELOFUNKCYJNE	E155M630568	30.07.2015
środek trwały	S/8-03-008070	URZĄDZENIE WIELOFUNKCYJNE	E155M630683	30.07.2015
środek trwały	S/8-03-008071	URZĄDZENIE WIELOFUNKCYJNE	E155M630517	30.07.2015
środek trwały	S/8-03-008072	URZĄDZENIE WIELOFUNKCYJNE	E155M630569	30.07.2015
środek trwały	S/8-03-008073	URZĄDZENIE WIELOFUNKCYJNE	E155M630690	30.07.2015
środek trwały	S/8-03-008074	URZĄDZENIE WIELOFUNKCYJNE	W795P600464	30.07.2015
środek trwały	S/8-03-008075	URZĄDZENIE WIELOFUNKCYJNE	W795P600532	30.07.2015
środek trwały	S/8-03-008076	URZĄDZENIE WIELOFUNKCYJNE	W795P502408	30.07.2015
środek trwały	S/8-03-008077	URZĄDZENIE WIELOFUNKCYJNE	W795P502407	30.07.2015
środek trwały	S/8-03-008078	URZĄDZENIE WIELOFUNKCYJNE	W795P502333	30.07.2015
środek trwały	S/8-03-008079	URZĄDZENIE WIELOFUNKCYJNE	W795P502403	30.07.2015
środek trwały	S/8-03-008080	URZĄDZENIE WIELOFUNKCYJNE	W795P502401	30.07.2015
środek trwały	-	Pamięć RAM 16 GB DIMM	-	10.09.2015
środek trwały	-	Pamięć RAM 16 GB DIMM	-	10.09.2015
środek trwały	-	Pamięć RAM 16 GB DIMM	-	10.09.2015
środek trwały	-	Pamięć RAM 16 GB DIMM	-	10.09.2015
środek trwały	-	Pamięć RAM 16 GB DIMM	-	10.09.2015
środek trwały	-	Pamięć RAM 16 GB DIMM	-	10.09.2015
środek trwały	-	Pamięć RAM 16 GB DIMM	-	10.09.2015
środek trwały	-	Pamięć RAM 16 GB DIMM	-	10.09.2015
środek trwały	-	Dysk twardy HDD 300 GB SAS	-	10.09.2015
środek trwały	-	Dysk twardy HDD 300 GB SAS	-	10.09.2015